

STOP

CORRUPTION

คู่มือการป้องกันการรับสินบน

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓

ปัญหาการเรียกรับสินบนถือว่าเป็นปัญหาใหญ่สำหรับหน่วยงานของรัฐซึ่งรัฐบาลไทยได้กำหนดนโยบายในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน และการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่มุ่งเน้นให้หน่วยงานมีระบบป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้บุคลากรของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ส่วนรวมและต่อต้านการรับสินบนจึงได้จัดทำคู่มือการป้องกันการรับสินบนเพื่อเป็นสื่อในการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านป้องกันการรับสินบน รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่กำหนดเพื่อป้องกันการรับสินบน และไม่ให้เกิดปัญหาการเรียกรับสินบนขึ้นในหน่วยงาน

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือป้องกันการรับสินบนจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการหน่วยงานได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
คำนิยาม	๒
รูปแบบการเรียกรับสินบน	๔
มาตรการป้องกันการรับสินบน ประเด็นการรับเงินบริจาด และทรัพย์สินบริจาด	๕
กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติเพื่อป้องกันการรับสินบน	๖
กระบวนการจัดการร้องเรียน	๗
กระบวนการแก้ไขปัญหา	๗
มาตรการคุ้มครองผู้ร้องและผู้เป็นพยาน	๘
ความแตกต่างระหว่างการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด กับการรับสินบน	๙
หากเจ้าพนักงานของรัฐฝ่าฝืนจะต้องรับโทษ	๑๐
กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑๑

คู่มือการป้องกันการรับสินบน

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๓

หลักการและเหตุผล

ด้วยการทุจริตการรับสินบนหรือการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นรูปแบบหนึ่งของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล ประโยชน์ส่วนรวม และเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดความเสียหายต่อการบริหารงานและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน การรับทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๐๓ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินได้เมื่อ การ รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดนั้น ได้มีกฎหมายหรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ แห่งกฎหมายอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรับได้และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยาตาม หลักเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งการรับทรัพย์สินในกรณีนี้อาจจะเรียกว่า “สินน้ำใจ” ดังนั้นการรับสินน้ำใจเจ้าหน้าที่ ของรัฐจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดด้วย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยหรือ ไม่สามารถแยกแยะได้ว่าการรับทรัพย์สินนั้น เป็นเรื่องสินน้ำใจหรือสินบนแล้ว จะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นปฏิบัติ ผิดกฎหมาย และมีโทษต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับทรัพย์สินนั้นด้วย แต่ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถแยกแยะหรือ จำแนกในเรื่องหลักเกณฑ์ของการรับทรัพย์สินได้แล้ว ก็จะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการละเมิดประมวลจริยธรรม รวมถึงสามารถแก้ไขปัญหาเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนป้องกันการทุจริตของเจ้าหน้าที่ของภาครัฐได้

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตระหนักและมีความมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้โปร่งใส ยึดมั่นในคุณธรรม ปลอดจากการทุจริตประพฤติมิชอบ จึงได้จัดทำคู่มือการป้องกันการรับสินบน เพื่อเป็น แนวปฏิบัติในการป้องกันการรับสินบน การใช้อำนาจหน้าที่การเอื้อประโยชน์ต่อตนเองหรือผู้อื่น การแสวงหา ผลประโยชน์ร่วมกันกับหน่วยงาน ธุรกิจเอกชน การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกฎ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยให้ส่วนราชการ ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดถือปฏิบัติในการรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามมาตรการป้องกันการรับสินบน

วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อป้องกัน หรือลดโอกาสในการรับสินบน ผลประโยชน์ทับซ้อนในรูปแบบต่างๆ ของ เจ้าหน้าที่ในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ๒ เพื่อส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปฏิเสธการรับ จากการปฏิบัติหน้าที่

๓. เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมและโปร่งใส (Organization of Integrity) ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๔. เพื่อกำหนดมาตรการ แนวทาง และกลไกในการป้องกันการให้/รับสินบนหรือประโยชน์อื่นใด

๕. เพื่อกำหนดแนวทางการรับคำร้อง หรือของขวัญของผู้บริหาร และบุคลากรในสังกัดตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

๖. เพื่อยกระดับการดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ รวมทั้งเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

คำนิยาม

- “สินบน”** หมายถึง ทริพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคล เพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา)
- “การรับสินบน” (Bribery)** หมายถึง จึงเป็นการตกลงรับข้อเสนอที่ให้หรือสัญญาว่าจะให้ผลประโยชน์ต่างๆ ทั้งในรูปแบบของทรัพย์สิน สิ่งของ หรือสิ่งตอบแทน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการกระทำที่ผิดกฎหมาย หรือศีลธรรม ซึ่งการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐก็เป็นรูปแบบหนึ่งที่แสดงถึงพฤติกรรมการทุจริต โดยเป็นการใช้อำนาจที่ได้รับมอบหมายไปในทางที่ผิด โดยแทนที่จะใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ส่วนรวมกลับเอาอำนาจดังกล่าวมาใช้ในการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล
- “หน่วยงานของรัฐ”** หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร ทั้งในราชการ บริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น
- “เจ้าหน้าที่ของรัฐ”** หมายถึง บุคลากร พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ
- “บุคลากร”** หมายถึง ข้าราชการตำรวจ และลูกจ้างของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- “ผู้บังคับบัญชา”** หมายถึง ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่า และได้รับมอบหมายให้อำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลด้วย
- “บุคคลในครอบครัว”** หมายถึง คู่สมรส บุตร บุตรบุญธรรม ผู้รับบุตรบุญธรรม บิดา มารดา พี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน
- “คู่สมรส”** หมายถึง ผู้ที่จดทะเบียนสมรส และให้หมายรวมถึง ผู้ซึ่งอยู่กินฉันสามี ภริยา โดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย อาทิ ผู้ที่ได้ทำพิธีมงคลสมรส หรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียวกัน ผู้ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐแสดงให้เห็นปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากันหรือมีพฤติกรรมเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไป ผู้ที่เคยจดทะเบียนสมรสต่อมาจดทะเบียนหย่าขาดกัน แต่ยังคงแสดงหรือมีพฤติกรรมเป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่าเป็นสามีภริยากัน เป็นต้น

- “ญาติ”** หมายถึง ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดา หรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรม คู่สมรส และให้หมายความรวมถึง บุพการีผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรมของคู่สมรสด้วย
- “ของขวัญ”** หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่มกันเพื่ออภัยภัยไมตรี ให้เป็นรางวัลให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจและให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอัน อาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปใน การได้รับการลดราคาทรัพย์สิน หรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการ รับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหารหรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัวหรือหลักฐานอื่น ใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง
- “ของขวัญที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่”** หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน บริการ หรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่า และ ให้รวมถึงทิป (Tip) โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับนอกเหนือจากเงินเดือน รายได้ ผลประโยชน์จากราชการในกรณีปกติและมีผลต่อการตัดสินใจการอนุมัติ อนุญาต หรือ การอื่นใดในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ไปทางทุจริตต่อผู้ให้ ของขวัญ ทั้งในอดีตหรือในขณะรับ หรือในอนาคต เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐรับ ของขวัญจากบริษัทเอกชน แล้วมีส่วนช่วยให้บริษัทเอกชนนั้นเป็นผู้ชนะการประมูลงาน ก่อสร้างของหน่วยงานตนเอง หรือกรณีเข้าไปเป็นที่ปรึกษาและรับค่าตอบแทนของ บริษัทเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุม/ ตรวจสอบของหน่วยงานรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ และส่งผลกระทบต่อความมีอิสระในการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ ของรัฐผู้นั้นให้เปลี่ยนแปลงไปในทางทุจริต เป็นต้น
- “ทิป (Tip)”** หมายถึง เงินที่ผู้มาติดต่อขอใช้บริการกับหน่วยงานของรัฐ หรือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ มอบให้หน่วยงานของรัฐ หรือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพิ่มเติมเพื่อตอบแทนการให้บริการจาก การปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่ ซึ่งมีใช้ค่าธรรมเนียมตามที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าให้รับได้
- “ทรัพย์สิน”** หมายถึง ทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอา ได้ เช่น เงิน บ้าน รถ เป็นต้น และให้หมายความรวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่า ด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย เช่น สกุลเงินดิจิทัล (Digital Currency) คริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล เป็นต้น
- “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด โดยธรรมจรรยา”** หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอัน อาจคำนวณเป็นเงินได้จาก บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญและให้ หมายความว่า รวมถึงการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ใน โอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับการแสดง ความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย
- “ประโยชน์อื่นอันอาจคำนวณเป็นเงินได้”** หมายถึง สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

- “ปกติประเพณีนิยม” หมายถึง เทศกาล หรือวันสำคัญ ซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึง โอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย
- “ทุจริต” หมายถึง เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ อย่างไรในตำแหน่ง หรือละเว้นการปฏิบัติ อย่างไรในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่ง หรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น
- “มิชอบ” หมายถึง ไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา คติคุณ รัฐมนตรี แบบธรรมเนียมของทางราชการ หรือตามทนายอรรถธรรม คือไม่เป็นไปตามทางที่ถูกที่ควร
- “คอร์รัปชัน” มาจากภาษาอังกฤษว่า Corruption แปลว่า ความเสื่อมเสีย ความเสื่อมทราม ความเน่าเปื่อย ผู้พung โดยมีที่มาจากคำว่า “CorruptCorrupt” ซึ่งแปลว่า คดโกง กินสินบน เหลวแหลก ต่ำช้าชั่วไม่บริสุทธิ์

รูปแบบการเรียกรับสินบน

ปัจจุบันการให้และรับสินบนมีหลากหลายรูปแบบปรับเปลี่ยนตามแต่ละพฤติการณ์ของผู้กระทำ อย่างไรก็ตามการเรียกรับสินบน มีลักษณะแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑) **เจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบน** ในกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบน อาจเกิดในลักษณะต่างๆกัน เช่น กลั่นแกล้งให้บุคคลที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญาหลังจากนั้น ก็ข่มขู่หรือจูงใจให้จ่ายสินบน ลักษณะนี้ก็มีอยู่มากในสังคมไทยตามที่เป็นข่าว หรือเป็นกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐตรวจพบการกระทำความผิดของประชาชน แทนที่จะดำเนินคดีตามกฎหมายกลับข่มขู่หรือจูงใจให้จ่ายสินบนเพื่อละเว้นไม่ดำเนินคดี รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียกรับสินบนเพื่อใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ดำเนินการให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้สิทธิ หรืองดเว้นจากหน้าที่อันต้องทำตามกฎหมาย กรณีแบบนี้ก็มีมากในปัจจุบันเช่นกัน

๒) **คนกลางเรียกรับสินบน** กรณีนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะไม่ได้เป็นคนเรียกรับสินบนโดยตรง แต่เป็นคนกลางไปเรียกเงินจากประชาชนอีกทอดหนึ่ง โดยเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การกระทำดังกล่าวทำให้การหาพยานหลักฐานเป็นเรื่องยาก เพราะเป็นเรื่องการสมยอมกันทั้งสองฝ่ายทั้งคนให้และคนรับ

มาตรการป้องกันการรับสินบน

ประเด็นการรับเงินบริจาค และทรัพย์สินบริจาค

ห้ามเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รับหรือถาพนำถึงการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม กฎหมายให้รับได้ การรับทรัพย์สินในเรื่องนี้จึง ได้แก่ การรับเงินเดือน การรับเงินค่าเบียดเบียนเดินทางไปราชการ ค่าที่พักในการเดินทางไปราชการ การรับสวัสดิการต่างๆที่ทางราชการจัดให้ ทั้งในรูปแบบเป็นสวัสดิการปกติ และการจัดสวัสดิการฯ ตามระเบียบการจัดสวัสดิการภายในของส่วนราชการ รวมถึงค่าสมนาคุณวิทยากร ค่าอาหาร หรือค่าอาหารในระหว่างอบรม ประชุมหรือสัมมนา เว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์ การรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

๑. การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติ ได้แก่ การรับทรัพย์สินฯ จากปู่ ย่า ตา ยาย ลูก หลาน หลาน พี่ ลุง ปู่ น้ำ อา หรือจากญาติของคู่สมรสในลักษณะของชั้นต่างๆ ในความเป็นญาติ เช่นเดียวกันกับที่ได้กล่าวถึงข้างต้น ความเป็นญาติจึงมิได้เฉพาะบุคคลธรรมดาเท่านั้น การรับทรัพย์สินฯ ในกรณีนี้ จึงไม่สามารถนำไปใช้ในการอ้างการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากนิติบุคคลได้ ประกอบกับการรับทรัพย์สินจากญาติ เจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถรับได้โดยไม่จำกัดจำนวนในการรับ ทั้งนี้จะรับได้ในจำนวนเท่าไร จึงขึ้นอยู่กับความสามารถในการให้ของญาติที่เป็นผู้ให้ทรัพย์สินฯ

๒. การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด จากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติเนื่องในโอกาสต่างๆ โดยปกติ ตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติในสังคมเท่านั้น และต้องมีมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๓. การรับค่ารับรองและของขวัญจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติ อาทิ พาไปรับประทานอาหาร มอบบัตรกำนัลของห้างสรรพสินค้า ต้องรับเนื่องในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียมประเพณี หรือ วัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทสังคม เท่านั้น และมูลค่าของการรับรองและของขวัญนั้นต้องมีมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

๔. การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

๕. ห้ามเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของ ผู้บังคับบัญชา นอกเหนือจากกรณีปกติประเพณีนิยมที่มีการให้ของขวัญแก่กันโดยการให้ของขวัญตามปกติ ประเพณีนิยมนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท มิได้

๖. ห้ามเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้ตามปกติประเพณีนิยม

๗. ควรใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญเพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างทัศนคติในการประหยัด

๘. ในกรณีที่เป็นกรณีสืบค้นที่มีมูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท ซึ่งเจ้าหน้าที่ของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความจำเป็น อย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล ซึ่งในการรับนี้ เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จะต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาในทันที ที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชา วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็นความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้ เป็นสิทธิของตนหรือไม่ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งว่า ไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้ในทันที หากเป็นกรณี ที่ไม่สามารถคืนได้ก็ให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ฯ ให้กับหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

๙. ห้ามการเรียกรับในหมู่ข้าราชการหรือการใช้สวัสดิการใดๆ ของส่วนรวมเพื่อการจัดหาของขวัญ ให้แก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชาหรือสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่โดยเด็ดขาด

กลไกการส่งเสริมการปฏิบัติเพื่อป้องกันการรับสินบน

๑. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจใน เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคล และประโยชน์ส่วนรวม และการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ที่สามารถแยกแยะประโยชน์ส่วนตัว กับประโยชน์ส่วนรวม หรือความแตกต่างระหว่างสินน้ำใจและสินบนได้รวมถึงการแจ้งเตือนในกรณีที่น่าจะเกิด ความเสี่ยงต่อการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ อาทิ ช่วงเทศกาลปีใหม่ การดำเนินการรับนักเรียน เป็นต้น

๒. สนับสนุนส่งเสริมให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ทุกระดับเห็นความสำคัญและมีจิตสำนึกในการทุจริตคอร์รัปชัน รวมทั้งจัดให้มีมาตรการควบคุมภายในเพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันการให้หรือรับสินบนในทุกรูปแบบ

๓. กำกับดูแลให้การดำเนินการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายของตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในสังกัดเป็นไปตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยเคร่งครัด

๔. แนวปฏิบัติในการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ครอบคลุมการปฏิบัติหน้าที่ราชการของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ทุกกระบวนการ อาทิ การสรรหาหรือการคัดเลือกบุคลากร การเลื่อนตำแหน่ง การฝึกอบรม การประเมินผลการปฏิบัติงาน การจัดซื้อจัดจ้าง การพิจารณาอนุมัติอนุญาต โดยผู้บังคับบัญชาทุกระดับจะทำความเข้าใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนำไปใช้ปฏิบัติในโครงการ กิจกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบ และควบคุมดูแลการปฏิบัติให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวปฏิบัตินี้

๕. ให้ความสำคัญและคุ้มครองเจ้าหน้าที่หรือบุคคลอื่นใดที่แจ้งเบาะแสหรือหลักฐาน เรื่องการทุจริตคอร์รัปชันการรับหรือการให้สินบนในทุกรูปแบบรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่ปฏิเสธต่อการกระทำโดยใช้มาตรการ คุ้มครองผู้ร้องเรียน หรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการแจ้งเบาะแสหรือพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ใน กระบวนการจัดการข้อร้องเรียน

๖. การฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ.๒๕๔๔ เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดทางวินัยผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการทางวินัยเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

๗. เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่ได้มีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่เป็นการฝ่าฝืนการรับทรัพย์สินฯ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา ๑๐๓ จะต้องรับโทษ ตามมาตรา ๑๒๒ มีโทษจำคุก**ไม่เกินสามปี ปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ**

ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐฯ เพื่อจูงใจ ให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ มีโทษจำคุก**ไม่เกินห้าปี ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ** ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๒๓/๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๘. เจ้าหน้าที่ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รับทรัพย์สินจากผู้ให้ทรัพย์สินที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากการใช้อำนาจหน้าที่ ในการปฏิบัติหน้าที่ และได้เรียกรับทรัพย์สินจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ การรับทรัพย์สินในกรณีนี้จึงเป็น การเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ มีโทษจำคุกตั้งแต่**ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสี่หมื่นบาท**

๙. สอบทานแนวปฏิบัติและมาตรการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย และสถานะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

กระบวนการจัดการร้องเรียน

๑. ที่ทำการ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๒. ทางไปรษณีย์ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เลขที่ ๔๓๙ หมู่ที่ ๑ ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รหัสไปรษณีย์ ๗๗๑๑๐
๓. ทางโทรศัพท์ หมายเลข ๐ ๓๒๕๒ ๐๖๒๐
๔. ทางโทรสาร หมายเลข ๐ ๓๒๕๒ ๐๖๑๖
๕. ทาง Email : prachuapkhirikhan.imm@royalthaipolice.go.th
๖. เว็บไซต์ ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ <https://prachuap-immigration.com>

กระบวนการแก้ไขปัญหา

ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างละเอียดรอบคอบ และแจ้งมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้ผู้ร้องทราบภายใน ๓๐ วัน กรณีมีมูลว่ากระทำผิดวินัยจะดำเนินการทางวินัยตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ กรณีเป็นการกระทำความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานอื่น ให้ส่งเรื่องให้หน่วยงานที่มีอำนาจดำเนินการต่อไป

มาตรการคุ้มครองผู้ร้องและผู้เป็นพยาน

๑) การพิจารณาข้อร้องเรียนให้กำหนดชั้นความลับ และคุ้มครองผู้เกี่ยวข้องตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และการส่งเรื่องให้หน่วยงานพิจารณานั้น ผู้ให้ข้อมูลและผู้ร้องอาจจะได้รับความเดือดร้อน เช่น ข้อร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการในเบื้องต้นให้ถือว่าเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้งตลอดจนชี้พยานบุคคล แน่นนอนเท่านั้น

การแจ้งเบาะแสผู้มีอิทธิพลต้องปกปิดชื่อและที่อยู่ผู้ร้อง หากไม่ปกปิดชื่อที่อยู่ของผู้ร้องจะต้องแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและให้ความคุ้มครองแก่ผู้ร้องดังนี้ “ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการตามสมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูล ในการสืบสวนสอบสวนอย่าให้ต้องรับภัยหรือ ความไม่เป็นธรรม ที่อาจเกิดมาจากการร้องเรียน การเป็นพยานหรือการให้ข้อมูลนั้น” กรณีมีการระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหาจะต้องคุ้มครองทั้งฝ่ายผู้ร้องและผู้ถูกร้องเนื่องจากเรื่องยังไม่ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบข้อเท็จจริง และอาจเป็นการกลั่นแกล้งกล่าวหาให้ได้รับความเดือดร้อนและเสียหายได้และกรณีผู้ร้องระบุในคำร้องขอ ให้ปกปิดหรือไม่ประสงค์ให้เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียน หน่วยงานต้องไม่เปิดเผยชื่อผู้ร้องให้หน่วยงานผู้ถูกร้องทราบ เนื่องจากผู้ร้องอาจจะได้รับความเดือดร้อนตามเหตุแห่งการร้องเรียนนั้นๆ

๒) เมื่อมีการร้องเรียน ผู้ร้อง และพยานจะไม่ถูกดำเนินการใดๆ ที่กระทบต่อหน้าที่การทำงาน หรือการดำรงชีวิต หากจำเป็นต้องมีการดำเนินการใดๆ เช่น การแยกสถานที่ทำงานเพื่อป้องกันมิให้ผู้ร้อง พยาน และผู้ถูกกล่าวหาพบปะกัน เป็นต้น ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ร้องและพยาน

๓) ข้อร้องขอของผู้เสียหาย ผู้ร้อง หรือพยาน เช่น การขอย้ายสถานที่ทำงานหรือวิธีการ ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหา ควรได้รับการพิจารณาจากบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบตามความเหมาะสม

๔) ให้ความคุ้มครองผู้ร้องเรียนไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง

มาตรการคุ้มครองผู้ถูกกล่าวหา

๑) ในระหว่างการพิจารณาข้อร้องเรียน ยังไม่ถือว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดต้องให้ความเป็นธรรมและให้ได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับบุคลากรอื่น

๒) ให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาในการชี้แจงข้อกล่าวหาอย่างเต็มที่ รวมทั้งสิทธิในการแสดงเอกสาร/พยานหลักฐาน

ความแตกต่างระหว่าง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด **กับการรับสินบน**

ความผิดในเรื่องของการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้น เมื่อมีการรับทรัพย์สินที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้ก็就会有ความผิดทันที โดยที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นจะใช้หรือไม่ใช้อำนาจหน้าที่ก็ตาม แต่หากเป็นการรับเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ ก็จะเป็นความผิดในเรื่องของการรับสินบนได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	การรับสินบน
<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘ ได้กำหนดไว้ว่า ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด...</p>	<p><i>ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙</i> ได้กำหนดไว้ว่า ผู้ใดเป็นเจ้าพนักงาน...</p> <p><i>๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ</i> ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ <i>เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง</i> ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ต้องระวางโทษ...</p>
<p>ตัวอย่าง</p> <p>นายพิน เจ้าพนักงานของรัฐใช้อำนาจในตำแหน่งโดยชอบว่าจ้างนายซิ่น เป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ และ<i>มีการทำสัญญาไปเรียบร้อยแล้ว</i> นายซิ่น ตีใจที่ได้เป็นผู้รับเหมา ก่อสร้างนั้น จึงนำเงินจำนวนหนึ่งไปมอบให้นายพิน โดยนายพินได้รับเงินจำนวนนั้นไว้</p> <p>กรณีนี้ นายพิน ไม่มีความผิดฐานรับสินบน เพราะนายพิน ไม่ได้เรียกรับทรัพย์สินจากนายซิ่น และไม่ได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้นายซิ่น แต่นายพินจะมีความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด</p>	<p>ตัวอย่าง</p> <p>นายพิน เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ มีอำนาจหน้าที่พิจารณาที่จะว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างเป็นผู้ก่อสร้างอาคารให้แก่ทางราชการ <i>แต่ก่อนทำสัญญา นายพินได้รับเงินจำนวนหนึ่งจากนายซิ่น จึงได้เชิญนายซิ่นมาทำสัญญา</i> ให้ได้เป็นผู้รับเหมาก่อสร้างนั้น</p> <p>กรณีนี้ นายพิน จะมีความผิดฐานรับสินบน เพราะนายพิน รับทรัพย์สินสำหรับตนเองโดยมิชอบ และได้มีการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้นายซิ่น เข้าเป็นผู้รับเหมาก่อสร้างโดยเห็นแก่ประโยชน์จากทรัพย์สินที่ได้รับมาจากนายซิ่น และยังมี ความผิดในเรื่องการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดด้วย</p>

หากเจ้าพนักงานของรัฐฝ่าฝืนจะต้องรับโทษ

	การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด	การรับสินบน
กฎหมาย ที่บังคับใช้	- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๘	- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ (ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ)
ผู้ที่อยู่ภายใต้บังคับ ของกฎหมาย	- เจ้าพนักงานของรัฐทุกตำแหน่ง - ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ยังไม่ถึง ๒ ปี	- เจ้าพนักงาน/สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติ/สมาชิกสภาจังหวัด/สมาชิกสภา เทศบาล
ลักษณะของการ กระทำความผิด	- รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจ คำนวณเป็นเงินได้	๑) เรียก ๒) รับ ๓) ยอมจะรับ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเอง หรือผู้อื่นโดยมิชอบ - เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใด ในตำแหน่ง ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบ ด้วยหน้าที่
โทษ	- จำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	- จำคุกตั้งแต่ ๕ - ๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือ ประหารชีวิต

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑) ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๕๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

มาตรา ๑๔๙ ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ สมาชิกสภา จังหวัด หรือ สมาชิกสภาเทศบาล เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับ ตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบ หรือมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือประหารชีวิต

๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณ เป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดย อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมเนียมจรรยาตาม หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานะานุรูป

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการ เป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม

ทำไมต้องห้าม ?

กฎหมายกำหนดให้ **การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ของเจ้าพนักงานของรัฐเป็น ความผิด** เนื่องจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐอาจทำให้ประชาชน หรือสังคมเกิดความเคลือบแคลงสงสัยได้ว่าจะมีการใช้อำนาจหน้าที่หรือการดำเนินการใดๆ เพื่อเอื้อ ประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นหรือไม่ ทำให้เกิดความไม่เชื่อมั่นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ของรัฐผู้นั้นแม้ว่าในความเป็นจริงเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ได้รับมาจริงโดยมิได้มีการใช้อำนาจหน้าที่ หรือดำเนินการใดๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สินนั้นก็ตาม แต่การจะพิสูจน์ให้ประชาชนสืบ สงสัยนั้นกระทำได้ยากและอาจนำไปสู่การทุจริตในรูปแบบของการรับสินบนโดยใช้อำนาจหน้าที่หรือ ใช้ดุลยพินิจเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้ทรัพย์สิน

มาตรา ๑๓๖ ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าพนักงานของ รัฐเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลใดและกระทำไปเพื่อประโยชน์ของนิติบุคคลนั้น โดยนิติบุคคลดังกล่าวไม่มีมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดนั้น นิติบุคคลนั้นมีความผิดตามมาตรา นี้ และต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งเท่าแต่ไม่เกินสองเท่าของค่าเสียหายที่เกิดขึ้นหรือประโยชน์ที่ได้รับ

นิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย

บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับนิติบุคคลตามวรรคสอง ให้หมายความถึงผู้แทนของนิติบุคคล ลูกจ้างตัวแทน บริษัทในเครือ หรือบุคคลใดซึ่งกระทำการเพื่อหรือในนามของนิติบุคคลนั้น ไม่ว่าจะทำหน้าที่และอำนาจในการนั้นหรือไม่ก็ตาม

๓) พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐไว้ในหมวดที่ ๑ มาตรฐานทางจริยธรรม

มาตรา ๕ (๔) กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ

๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือการรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

“ของขวัญ” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แกกันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับ การลดราคา ทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตรตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า ทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย

“ปกติประเพณีนิยม” หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกันและให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว จะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้ เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยมซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกินสามพันบาทจากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

ข้อ ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญให้ผู้บังคับบัญชา หรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชามีได้

ข้อ ๗ ผู้บังคับบัญชาจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามีได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

ข้อ ๘ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่จากผู้ที่เกี่ยวข้อง มิได้เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕ หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้สำหรับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ผู้มาติดต่องาน ผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การอนุมัติการอนุญาต การขอให้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือการร้องเรียน

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจหรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจที่ท ากับหน่วยงานของรัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างหรือการได้รับสัมปทาน

(๓) ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่มีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ควบคุมหรือกำกับดูแล เช่น การประกอบกิจการโรงงาน หรือธุรกิจหลักทรัพย์

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๕) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรียไรรของหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๙

ข้อ ๖ หน่วยงานของรัฐจะจัดให้มีการเรียไรรหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียไรรมิได้ เว้นแต่เป็นการเรียไรร ตามข้อ ๑๙ หรือได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการควบคุมการเรียไรรของหน่วยงานของรัฐ (กคร.) หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้

หน่วยงานของรัฐซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตในการเรียไรรตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรรนอกจากจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรรแล้ว จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ด้วย ในกรณีนี้ กคร. อาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียไรรก็ได้

ข้อ ๑๘ การเรียหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียที่ กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาอนุมัติให้ตามข้อ ๖ ได้นั้นจะต้องมีลักษณะและวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นการเรียที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่หน่วยงานของรัฐนั่นเอง
- (๒) เป็นการเรียที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่การป้องกัน หรือพัฒนาประเทศ
- (๓) เป็นการเรียที่หน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์
- (๔) เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียใดของบุคคลหรือนิติบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการควบคุมการเรียใดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเรียใดแล้ว

ข้อ ๑๙ การเรียหรือเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียใดดังต่อไปนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องขออนุมัติจาก กคร. หรือ กคร.จังหวัด แล้วแต่กรณี

- (๑) เป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และมีมติคณะรัฐมนตรีให้เรียไรได้
- (๒) เป็นการเรียที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจำเป็นต้องดำเนินการ เพื่อช่วยเหลือผู้เสียหายหรือบรรเทาความเสียหายที่เกิดจากสาธารณภัยหรือเหตุการณ์ใดที่สำคัญ
- (๓) เป็นการเรียเพื่อร่วมกันทำบุญเนื่องในโอกาสการทอดผ้าพระกฐินพระราชทาน
- (๔) เป็นการเรียใดตามข้อ ๑๘ (๑) หรือ (๓) เพื่อให้ได้เงินหรือทรัพย์สินไม่เกินจำนวนเงินหรือมูลค่าตามที่ กคร. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
- (๕) เป็นการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียใดตามข้อ ๑๘ (๔) ซึ่ง กคร. ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ยกเว้นให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ
- (๖) เป็นการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐอื่นที่ได้รับอนุมัติหรือได้รับยกเว้นในการขออนุมัติตามระเบียบนี้แล้ว

๕) มติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๔๐ ให้ถือปฏิบัติว่าข้าราชการชั้นผู้น้อย พึงงดการให้ของขวัญแก่ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้บังคับบัญชา หรือสมาชิกในครอบครัวของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ หากฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีถือว่ามีความผิดวินัย ทั้งผู้ให้และผู้รับ

๖) มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เห็นชอบในการปรับปรุงแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยกำหนดให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินการตามกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ (Big Rock) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ ในเป้าหมายที่ ๑ ข้อ ๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy)

